C. von Fürer-Haimendorf
B. Pignède
M. Hermanns
J. Gonda Vidyanand Videh
J. Gonda Vidyanand Videh
E. Leach
M. Nash et al.
F. le Bar
L. Hanks
L. Löffler
L. Bernot
C. Nooy-Palm
D. Hart
J. Minderhout
C. Keyes
J. Pluvier
T. Buu Lam
P. Zoetmulder
C. Hooykaas
C. Grader
C. Geertz
Jaarverslag 1967

In: Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 124 (1968), no: 3, Leiden, 421-432

This PDF-file was downloaded from <http://www.kitlv-journals.nl>

JAARVERSLAG 1967

VAN HET

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE

In de eerste maanden van het verslagjaar werden de verhuizing van het Instituut uit Den Haag naar Leiden en de inrichting in het nieuwe gebouw aldaar voltooid, zodat het Instituut zich kort daarop in zijn nieuwe gedaante aan leden en genodigden kon presenteren.

Op vrijdag 17 maart vond deze officiële heropening van het Instituut plaats. Zij begon met een bijeenkomst in een der collegezalen van het gebouw, die daartoe door de Universiteit welwillend ter beschikking was gesteld. Onder de talrijke aanwezigen bevonden zich Zijne Excellentie de Ambassadeur van Indonesië, leden van het College van Curatoren en de Rector Magnificus van de Leidse Universiteit, afgevaardigden van zusterinstellingen en van relaties van het Instituut, en vertegenwoordigers van pers en radio. Na het welkomstwoord van de voorzitter sprak Prof. dr. E. M. Uhlenbeck een rede uit over „Perspectief der Nederlandse Oriëntalistiek”, waarvan de tekst naderhand in het juli-nummer van de Bijdragen werd gepubliceerd (deel 123, afl. 2). In zijn slottoespraak introduceerde de voorzitter vervolgens het Instituut in zijn nieuwe behuizing en maakte hij de benoeming tot erelid bekend van vier vooraanstaande geleerden uit de kringen van het Instituut. Daarna werd de aanwezigen de gelegenheid geboden het Instituut te bezichtigen, terwijl hun verversingen werden aangeboden in de cantine van het gebouw, waar het bestuur en de nieuwbenoemde ereleden recipieerden.

Aan ieder der aanwezigen werd behalve de tekst van de rede van Prof. Uhlenbeck en een lijst van de publikaties van het Instituut ook een fraai verluchte brochure uitgereikt, waarin de geschiedenis, de doelstellingen en de werkzaamheden van het Instituut beschreven zijn

en die ter gelegenheid van deze openingsbijeenkomst was samengesteld. Sindsdien wordt deze brochure gebruikt om het Instituut bij bezoekers en belangstellenden te introduceren.

Na afloop van de drukbezochte openingsbijeenkomst mocht geconcludeerd worden, dat het resultaat van de sinds jaren voorziene verhuizing naar Leiden aan de verwachtingen beantwoordde. De algemene ledenvergadering verleende haar formele goedkeuring aan het gevoerde beleid door de nieuwe plaats van vestiging van het Instituut statutair vast te leggen.

In de loop van het jaar traden al spoedig de gunstige gevolgen van de verplaatsing van het Instituut naar Leiden aan het licht. Het werd duidelijk dat het Instituut thans functioneert in een omgeving waar het weer ten volle tot zijn recht komt en waar het een eigen, gewaardeerde positie heeft gevonden. Dit bleek in de eerste plaats uit een sprongsgewijze toename van het bibliotheekgebruik en in het bijzonder van het aantal bezoekers van de leeszaal, dat vergeleken bij voorgaande jaren meer dan verdrievoudigde.

Bovendien kwamen verschillende vormen van samenwerking met andere instellingen in Leiden tot stand. Met het in hetzelfde gebouw gevestigde Instituut voor Culturele Anthropologie en Niet-Westerse Sociologie werd overeengekomen, dat studenten die bij deze instelling ingeschreven zijn, op referentie van de leiding van hun instituut boeken uit de bibliotheek kunnen lenen. De samenwerking met de Leidse Universiteitsbibliotheek met betrekking tot de catalogisering en de aanschaf werd uitgebreid.

Een en ander bracht in verschillende opzichten een vermeerdering van de in de laatste jaren toch al gestadig toegenomen werkzaamheden met zich mee, zodat dit jaar tot een kleine personeelsuitbreiding werd overgegaan. Een nader onderzoek van de personeelssituatie leerde dat ook in de toekomst verdere uitbreiding nodig zal zijn, wil het Instituut in staat blijven zijn velerlei taken naar behoren te vervullen.

Daarnaast werd gedurende dit jaar ernstige aandacht besteed aan nieuwe mogelijkheden tot uitbreiding van activiteiten ter bevordering van de Indonesische studies, die immers vanouds de centrale plaats in het werk van het Instituut hebben ingenomen. Door de ontwikkelingen der laatste jaren heeft zich in Nederland een hernieuwde aandacht voor Indonesië gemanifesteerd en er is dan ook een toenemende behoefte aan informatie en documentatie over het moderne Indonesië

te constateren. Tegelijkertijd hebben zich geheel nieuwe perspectieven geopend voor wetenschappelijk onderzoek in Indonesië en voor samenwerking met Indonesische instanties op wetenschappelijk gebied. Op grond van deze overwegingen is het bestuur tot de overtuiging gekomen, dat het thans voor het Instituut, als centrum van Indonesische studies in Nederland, het moment is om in deze situatie initiatieven te nemen. Na besprekingen in ruime kring aanvaardde het bestuur een ontwikkelingsplan voor de eerstkomende jaren, waarin naast verdere uitbreiding van personeel, ten eerste de opbouw van een nieuwe afdeling Documentatie Modern Indonesië in het Instituut in Leiden en ten tweede de vestiging van een wetenschappelijk centrum in Djakarta als filiaal van het Instituut zijn opgenomen. Het bestuur hoopt in staat te zijn dit plan in de komende jaren te realiseren.

Een ander initiatief, waartoe reeds eerder het besluit genomen was, kwam dit jaar tot een begin van uitvoering. Besloten werd een reeks uitgaven van literaire teksten in Indonesische talen met vertaling en inleiding in het Engels te publiceren in een nieuwe serie edita die „Bibliotheca Indonesica” zal heten. Een voor 1967 en 1968 toegekende subsidie van de Nederlandse Organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek (ZWO) stelde het Instituut in staat twee Engelstalige medewerkers voor halve werktijd aan te trekken ter assistentie bij de voorbereiding van deze publikaties. De heer S. O. Robson, M.A. (Sydney) in Indonesische studies, en Mej. M. J. L. van Yperen verleenden op deze wijze sinds resp. 1 januari en 1 februari hun medewerking aan de uitgave van enige Maleise en Oudjavaanse teksten.

Tenslotte kan hier worden vermeld dat het in december mogelijk bleek het Instituutsgebouw, Van Galenstraat 14 in Den Haag, dat bij de verhuizing naar Leiden door het Instituut werd ontruimd, op gunstige voorwaarden aan een nieuwe gebruiker te verhuren.

Begunstigers en leden.

Beschermvrouwe is Hare Majesteit de Koningin.

Op 17 maart werden tot erelid benoemd de heren Prof. dr. A. A. Cense, Dr. Th. G. Th. Pigeaud, Dr. A. N. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop en Dr. P. Voorhoeve.

Op 19 april overleed onverwachts het bestuurslid Dr. C. Nooteboom. Op 20 juli overleed op 80-jarige leeftijd het erelid Prof. dr. F. D. K. Bosch. Een In Memoriam werd gepubliceerd in de 4de aflevering van jaargang 1967 van de Bijdragen.

Overzicht van het aantal leden op 31 december 1967:

	Nederland	Suriname en Antillen	Buitenland	Indonesië	Malaya	Australië	Totaal 1967	Totaal 1966
Ereleden	7		2				9	6
Corresp. leden . .	2	1	2				5	2
	Contr. in Nederland			Contr. aan vert.				
Donateurs	4		1				5	5
Gewone leden . .	228	3	90	260	21	24	626	587
Contrib. instellingen	24	3	12	15	6	1	61	67
Student-leden . .	68				1		69	74
Totaal 1967 . . .	333	7	107	275	28	25	775	
Totaal 1966 . . .	300	8	93	293	30	17		741

Bestuur.

Aan de beurt van aftreden waren de heren Köbben, Van Leeuwen, Onvlee en Sluyterman van Loo. De heren Van Leeuwen en Sluyterman van Loo werden volgens art. 11 al. 4 van de Statuten herkozen als penningmeesters. Tot nieuwe bestuursleden werden gekozen de heren Schulte Nordholt en Uhlenbeck.

Gedurende het verslagjaar was het bestuur derhalve als volgt samengesteld: Prof. dr. A. Teeuw, voorzitter; Dr. R. Roolvink, onder-voorzitter; Mr. L. W. Sluyterman van Loo, eerste penningmeester; Dr. P. J. van Leeuwen, tweede-penningmeester; Mevr. Prof. dr. E. M. A. A. J. Allard, Prof. dr. J. Ensink, Prof. dr. H. Hoetink, Drs. A. Jonkers, Mevr. dr. M. A. P. Meilink-Roelofs, Dr. C. Nooteboom, Prof. dr. H. G. Schulte Nordholt, Dr. J. L. Swellengrebel, Prof. dr. E. M. Uhlenbeck en Dr. P. Voorhoeve.

Algemeen secretaris volgens art. 12 al. 2 van de Statuten was Dr. J. Noorduyt.

Commissies.

Aan de Redactie-Commissie ontviel haar voorzitter door het overlijden van Prof. dr. F. D. K. Bosch, die sinds januari 1950 in deze commissie zitting had gehad.

In oktober zag Prof. dr. E. M. Uhlenbeck zich wegens drukke werkzaamheden genoopt af te treden als lid van de Redactie-Commissie, waarvan hij, eveneens sinds januari 1950, als secretaris en redacteur Verhandelingen en Werken deel had uitgemaakt. In de bestuursvergadering van 21 oktober richtte de voorzitter een hartelijk woord van dank tot de heer Uhlenbeck voor het vele dat hij in deze functie met grote voortvarendheid voor het Instituut tot stand gebracht heeft.

In deze vergadering werden tot leden van de Redactie-Commissie benoemd de heren Dr. P. H. Pott en Dr. R. Roolvink. De Commissie bestaat sindsdien uit: Mevr. dr. M. A. P. Meilink-Roelofz, voorzitter, Prof. dr. A. Teeuw, secretaris en redacteur Verhandelingen en Werken, Dr. R. Roolvink, redacteur Bijdragen (artikelen), Prof. dr. P. E. de Josselin de Jong, redacteur Bijdragen (recensies), Dr. J. Noorduyn en Dr. P. H. Pott.

Tot leden van de Commissie van Redactie voor de nieuwe serie publikaties Bibliotheca Indonesica werden benoemd: Prof. dr. A. Teeuw, hoofdredacteur, Prof. dr. G. W. J. Drewes, Dr. J. Noorduyn, Dr. R. Roolvink en Prof. dr. P. J. Zoetmulder.

Voor de op te richten nieuwe afdeling Documentatie Modern Indonesië werd in de bestuursvergadering van 18 november een adviescommissie ingesteld, waarvan tot leden werden benoemd: Mevr. Prof. dr. E. M. A. A. J. Allard, Dr. Ir. J. J. Duyverman, Dr. I. Enklaar, Dr. B. Gunawan, Prof. dr. P. E. de Josselin de Jong, Drs. R. S. Karni, Prof. dr. G. W. Locher, Dr. J. Noorduyn, Dr. J. M. Pluvier, Dr. R. Roolvink, Prof. dr. H. G. Schulte Nordholt, Dr. G. van den Steenhoven, Drs. The Siauw Giap, Drs. F. Tichelman, Drs. Y. B. de Wit, Prof. dr. S. L. van der Wal en Prof. dr. W. F. Wertheim.

Commissarissen.

In augustus keerde Drs. Machfudi Mangkudilaga terug in Indonesië en nam het commissariaat weer over van Drs. A. B. Lapien. Overigens kwam in de vertegenwoordiging in het buitenland geen wijziging.

Personeel.

Prof. dr. A. A. Cense trad per 1 juli uit dienst van het Instituut wegens overschrijding van de pensioengerechtigde leeftijd.

Wegens toeneming der werkzaamheden in de afdelingen administratie en bibliotheek werd de personeelsformatie uitgebreid met een administratieve assistent voor halve dagen en een bibliotheek-assistent. In de eerstgenoemde functie werkte mevr. E. Boon-Derksen in de periode januari tot april, en werd per 15 mei benoemd mevr. J. A. Sikking-Breedveld. Per 1 maart werd de heer A. Bongers benoemd tot bibliotheek-assistent.

Vergaderingen.

De algemene vergadering werd gehouden op vrijdag 17 maart, des avonds na de openingsbijeenkomst van het Instituut in Leiden, en droeg dien ten gevolge alleen een zakelijk karakter. De vergadering bekrachtigde het bovenvermelde, tevoren bij rondschrijven genomen besluit tot benoeming van ereleden en aanvaardde de door het bestuur voorgestelde nieuwe lezing van artikel 1 der Statuten, luidende: „Het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde is gevestigd te Leiden.”

Aangezien de jaarrekening over 1966 door bijzondere omstandigheden nog niet gereed was, machtigde zij het bestuur de penningmeester te déchargeren voor zijn beleid over dat jaar, zodra de verificatie-commissie rapport zou hebben uitgebracht. De vergadering benoemde tot leden van deze commissie de heren A. C. Doornik en J. J. Ras.

Op voorstel van deze verificatie-commissie werd door het bestuur in zijn vergadering van 21 oktober aan de penningmeester décharge verleend voor zijn beheer over het boekjaar 1966.

In samenwerking met het Oosters Genootschap in Leiden belegde het Instituut op 20 april een bijeenkomst, waarin Prof. dr. R. Koentjaraningrat een voordracht hield over „Het probleem der mentale instelling voor economische ontwikkeling”.

Bestuursvergaderingen werden gehouden op 17 maart, 20 mei, 21 oktober, 18 november en 16 december.

Bibliotheek.

In het laatste kwartaal kon eindelijk een begin gemaakt worden met de definitieve nummering van de sinds 1960 aangeschafte boeken,

die nog alleen journaalnummers droegen en slechts voorlopig in systematische rubrieken waren geplaatst. De systematische plaatsing van elk boek wordt nu opnieuw gecontroleerd en de nieuwe rubrieknummers worden tegelijk op de alfabetische catalogus-fiches aangebracht, terwijl van duplicaten van deze fiches bovendien een standcatalogus en een systematische kaart-catalogus worden samengesteld. Dit werk, waarvoor tijdelijk extra krachten zijn ingeschakeld, zal naar het zich laat aanzien nog verscheidene maanden duren.

Het bibliotheekgebruik vertoonde een opvallende stijging in het aantal bezoekers en introduce's en, zij het in iets mindere mate, in het aantal uitleningen, zoals uit het volgende vergelijkende staatje kan blijken.

	1967	1966 *)	1965	1964	1963
bezoekers van de leeszaal .	2.033	490	563	862	611
geïntroduceerde niet-leden .	140	61	33	46	31
uitleningen	1.451	698	1.317	1.278	616
waarvan per post	151	88	179	129	89

*) De cijfers voor 1966 hebben slechts betrekking op de periode tot 1 september.

Het aantal in het journaal ingeschreven aanwinsten bedroeg 1258 (vorig jaar 1102), waarvan 4 voor de foto- en prentenverzameling (v.j. 5), 7 voor de verzameling Westerse handschriften en 9 voor die der Oosterse handschriften (v.j. 5).

Onder de verworven Oosterse handschriften bevonden zich stambomen van Borneo en Bali, Toolakische en Embalau-Maleise woordenlijsten, aantekeningen over adat en literatuur der Embalau Dajaks, fragmenten van een deels Maleis deels Manggaraise tekst in Arabisch schrift, en herinneringen aan Kartini in het Javaans door haar zuster.

De volgende personen en instellingen verrijkten de bibliotheek met zeer gewaardeerde schenkingen:

T. I. Alfian, A. A. Cense, J. M. Echols, J. Ensink, H. J. de Graaf, L. C. Heyting, C. Hooykaas, M. A. Jaspan, R. S. Karni, J. Kruyt, J. de Leeuwe, E. Lion Cachet, H. van Marle, P. Middelkoop, G. A. J. Nagelkerke, R. Nieuwenhuys, J. Noorduyn, C. Nooteboom, W. J. Nijgh, B. Parnickel, W. M. Pfeiffer, J. M. Pluvier, M. H. J. Rugebregt, J. T. Siegel, D. S. Soerapoetra, A. Teeuw, E. M. Uhlenbeck, J. A. J. Verheyen, C. Vreede-de Stuers, D. E. Weatherbee.

Algemeen Pensioenfonds van de Ned. Antillen, Algemene Bank Nederland N.V., Amza verzekeringsmaatschappij, Aramco, N.V. de Arbeiderspers, Bestuurscollege van het Eilandgebied Bonaire, Bibliotheek Nederlandse Economische Hogeschool, British Museum, Department of Indonesian and Malayan Studies Sydney, Embassy of Brazil, Embassy of India, Embassy of Pakistan, Estudios Centro Americanos, Götenborgs Ethnografiska Museum, Institute of Advanced Projects of the East-West Center, Institute of Latin American Studies, Kabinet van de Vice-Minister President, Kon. Java-China Paketvaart Lijnen N.V., N.V. Kon. Ned. Petroleum Mij., Kon. Ned. Stoomboot Mij. N.V., Kon. Rotterdamsche Lloyd N.V., Landbouwproefstation Suriname, Maritiem Museum „Prins Hendrik” Rotterdam, Melbourne University Press, Museum voor Land- en Volkenkunde Rotterdam, Ned. Bijbelgenootschap, Ned. Organisatie voor Zuiver-wetenschappelijk Onderzoek, Openbare Leeszaal en Boekerij 's-Hertogenbosch, Overzeese Gas en Electriciteits Mij., Postspaarbank van de Ned. Antillen, Raad van Bestuur Internatio, Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, Radio Nederland Wereldomroep, Rijksmuseum voor Volkenkunde Leiden, Stichting Culturele Samenwerking Suriname en de Ned. Antillen, Stichting voor de Ontwikkeling van Machinale Landbouw in Suriname, Unilever Rotterdam, United Nations, University of South Carolina, Verenigde H.V.A. Maatschappijen N.V., Zustertramwegen op Java.

Publikaties.

Gerekend naar het aantal en de gezamenlijke omvang van de edita die dit jaar van de pers kwamen (ruim 2800 bladzijden druks, behalve de Bijdragen), bereikten de resultaten op het gebied van de publikatie van wetenschappelijk werk een nieuw hoogtepunt. Met het gereedkomen van deze, voor een deel zeer omvangrijke werken werd in enige gevallen een periode van jarenlange voorbereiding afgesloten. In de aan deze voorbereiding verbonden werkzaamheden hadden staf en personeel van het Instituut, met name waar het postume uitgaven betrof, een groot aandeel.

Van de *Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde* verschenen de afleveringen 4 van deel 122 en 1, 2 en 3 van deel 123. De aflevering 1 werd als *Anthropologica IX* op gelijke wijze als in de voorgaande jaren gepubliceerd in samenwerking met het Nederlands Genootschap voor Anthropologie.

Van de 20 artikelen die in deel 123 van de *Bijdragen* zijn opgenomen

zijn er 7 in het Nederlands, 11 in het Engels en 2 in het Duits geschreven. Daarvan handelen er 8 over cultureel-anthropologische en 2 over literair-filologische, 3 over archaeologische en 4 over historische onderwerpen en 1 over Oriëntalistiek; de 2 overige zijn levensberichten. Dit deel bevat bovendien 40 boekbesprekingen en 4 korte mededelingen.

In de reeks *Verhandelingen* verschenen de delen:

51. H. Schärer, *Der Totenkult der Ngadju Dajak in Süd-Borneo*. XVI, 963 pp.

De uitgave van dit postume werk van de in 1947 overleden zendeling en anthropoloog kwam tot stand met financiële steun van de Nederlandse Organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek. Het bevat een gedeelte van het zeer omvangrijke materiaal dat de auteur in Borneo verzameld had: een collectie mythen en een groot aantal priesterzangen in tekst en vertaling, betrekking hebbend op een deel van het dodenritueel der Ngadju Dajaks.

52. C. R. Boxer, *Francisco Vieira de Figueiredo: A Portuguese Merchant-Adventurer in South East Asia, 1624-1667*. VIII, 118 pp.

Hierin beschrijft Prof. Boxer het veelbewogen leven en de veelzijdige relaties van een der merkwaardigste figuren uit de nadagen van het Portugese imperium in Azië. Verscheidene originele documenten zijn als bijlagen opgenomen.

53. J. Kunst, *Music in New Guinea. Three Studies*. VIII, 178 pp.

Dit is de heruitgave in het Engels van drie musicologische studies over Nieuw Guinea die oorspronkelijk in 1931 en 1950 en gedeeltelijk in het Nederlands verschenen waren en met elkaar een samenvatting geven van wat op dit terrein bekend is. De vertaling en de herziening van het Engels werden verzorgd door Miss Jeune Scott-Kemball. De uitgave werd mogelijk gemaakt door een subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

54. J. Ensink, *On the Old-Javanese Cantakaparwa and its Tale of Sutasoma*. XI, 66 pp.

De Oudjavaanse tekst met vertaling die Prof. Ensink in dit deel publiceert, is het Sutasoma-verhaal zoals dit voorkomt in het encyclopaedische prozageschrift *Cantakaparwa*. In zijn inleiding behandelt de auteur de veelsoortige inhoud van laatstgenoemd werk.

In de *Translation Series* verscheen deel:

10. A. Teeuw, *Modern Indonesian Literature*. XVI, 308 pp.

Dit boek is een geheel herschreven en tot op de laatste jaren bijgewerkte editie van eerder onder de titels „Voltooid Voorspel” (1950) en „Pokok dan Tokoh dalam Kesusasteraan Indonesia Baru” (1952 en 1955) verschenen overzichten der Indonesische literatuur van dezelfde auteur. Hiermee zijn de publikaties van het Instituut thans vermeerderd met een handboek der moderne Indonesische letterkunde, waarin de Indonesische schrijvers en dichters van de voor- en na-oorlogse generaties, hun literaire produkten en de literaire stromingen tegen hun politieke en sociale achtergronden uitvoerig worden besproken en beschreven. De publikatie geschiedde voor rekening van de afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Als *werken buiten serie* verschenen:

Catalogus van de Bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde. Vierde Supplement. Aanwinsten 1936-1959. XII, 801 pp.

Met het gereedkomen van dit 4de supplement, waaraan gedurende een reeks van jaren vele handen hebben gewerkt, is eindelijk weer een deel toegevoegd aan de serie systematische catalogi van het bibliotheekbezit van het Instituut. De eindredactie berustte bij Dr. P. Voorhoeve, onder wiens leiding ook de uitvoerige auteurs- en zaakregisters werden samengesteld.

Th. G. Th. Pigeaud, *Literature of Java, Catalogue Raisonné of Javanese Manuscripts in the Library of the University of Leiden and Other Public Collections in the Netherlands*. Vol. I: *Synopsis of Javanese Literature, 900-1900 A.D.* XX, 325 pp.

Dit eerste deel van een driedelige catalogus van alle Javaanse handschriftencollecties in Nederland — waaronder ook de kleine verzameling van het Instituut — werd gepubliceerd met een subsidie van de Leidse Universiteit, wier bibliotheek op dit gebied een der grootste verzamelingen ter wereld bezit. Deze catalogus wordt uitgegeven in samenwerking met de Leidse Universiteitsbibliotheek en is tevens deel IX van de serie *Codices Manuscripti* van deze bibliotheek. In het eerste deel geeft Dr. Pigeaud, oud-conservator van de Oosterse handschriften van de Leidse Universiteitsbibliotheek, een systematisch

overzicht van duizend jaar Javaanse literatuur zoals deze in de handschriftencollecties is vertegenwoordigd. Het tweede, omvangrijkste deel van de catalogus is reeds grotendeels gezet; de voorbereiding van het derde deel is ver gevorderd.

Werkzaamheden Drs. R. Nieuwenhuys.

De werkzaamheden van drs. Nieuwenhuys en zijn beide medewerkers, de heren F. Jaquet en M. Rugebregt, werden voortgezet en uitgebreid. Collecties handschriften, documenten, brieven, foto's e.d. uit particulier bezit werden opgespoord en in de handschriften- en fotocollecties van het Instituut opgenomen. Ook het bibliotheek-bezit van het Instituut kon in enkele gevallen langs deze weg worden aangevuld. Gegevens betreffende personen en onderwerpen werden via geschreven of gedrukte bronnen of door middel van gesprekken of interviews opgespoord. Een deel van deze gesprekken werd op de band vastgelegd. Bovendien werden verschillende personen uit kringen der vroegere Indische samenleving gestimuleerd tot het schrijven van herinneringen, soms aan de hand van vragenlijsten. Hun aantekeningen, in enkele gevallen aangevuld met foto's, werden in de verzamelingen van het Instituut opgenomen. Er werden voorts geregelde contacten onderhouden met daarvoor in aanmerking komende personen ten einde de studie van de geschiedenis van Indonesië te bevorderen. Dit heeft o.m. geleid tot een tweetal doctoraal-scripties aan de universiteit van Amsterdam. Anderzijds bestond een deel der werkzaamheden uit het verschaffen van inlichtingen en het verlenen van andere diensten aan individuele personen, aan instellingen, zoals de televisie, aan redacties van tijdschriften e.d., van wie een groeiend aantal verzoeken daartoe werd ontvangen.

Het kaartsysteem in de vorm van een „dictionary-catalogue” naar onderwerp en persoonsnamen werd door de heren Jaquet en Rugebregt regelmatig uitgebreid. Hierbij is speciale aandacht besteed aan het verkrijgen van gegevens die in geen enkel repertorium of naslagwerk te vinden zijn. Voor dit doel heeft de heer Jaquet geregeld op het Algemeen Rijksarchief onderzoek verricht, terwijl de heer Rugebregt gedrukte bronnen (belletrie, reisverhalen, dagbladen, weekbladen e.d.) systematisch doorwerkte.

Het onderzoek ten behoeve van dit documentatie-systeem is weliswaar tijdrovend, doch levert voor de geschiedenis van de negentiende eeuw telkens nieuwe gegevens op. Verschillende vondsten zijn van

voldoende belang om voor publikatie in aanmerking te komen, zoals het volledige dagboek van de adjudant van de Gouverneur-Generaal, de luitenant Knoerle, die in 1830 Diponegoro vergezelde op zijn reis naar diens eerste ballingsoord Menado; de brieven van de Gouverneur-Generaal Otto van Rees aan zijn dochter; of de brieven van de marine-officier De Booy tijdens de eerste Atjeh-expeditie geschreven aan zijn familie in Nederland.

De werkzaamheden van de heer Nieuwenhuys aan een handboek van de Nederlandse letterkunde uit Indonesië werden eveneens voortgezet, zij het met enige onderbrekingen. Aangezien het terrein dat bewerkt wordt voor een groot deel terra incognita is, vordert het werk langzaam. Bij het opsporen van literatuur heeft hij reeds veel nut gehad van het bovengenoemde documentatie-systeem, terwijl omgekeerd zijn onderzoek het systeem op verschillende plaatsen heeft kunnen aanvullen.

Financiën.

De begroting voor 1967 vertoonde, bij een raming van f 239.400,— aan inkomsten (waarvan f 187.000,— wegens rijkssubsidie) en van f 256.400,— aan uitgaven, een tekort van f 17.000,—.

De exploitatie-rekening sluit met een nadelig saldo van f 3.033,82 bij een bedrag van f 70.317,15 aan eigen inkomsten, een rijkssubsidie van f 187.000,— (waarvan f 66.800,— voor het onderzoek van drs. Nieuwenhuys) en een uitgaventotaal van f 260.350,97. De uitgaven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Salarissen en tijd. assistentie	f 147.111,93
Bureau- en reiskosten	f 13.100,94
Huisvestings- en verhuiskosten	f 23.795,53
Kosten bibliotheek	f 21.545,37
Kosten publikaties	f 54.797,40

Een gedeelte van het genoemde tekort van de exploitatie-rekening kan nog worden opgeheven door de gebruikelijke aanvullende rijkssubsidie wegens onvoorziene salarisverhogingen. Het dan resterende exploitatie-tekort van ca. f 2.000,— is een gevolg van in 1967 gemaakte verhuiskosten.

J. NOORDUYN,
Algemeen Secretaris.